

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/40/EY,**annettu 28 päivänä toukokuuta 2001,****kolmansien maiden kansalaisia koskevien maastapoistamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Ranskan tasavallan aloitteen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksessa määrätään, että neuvosto toteuttaa maahanmuuttopolitiikkaa koskevat toimenpiteet aloilla, jotka koskevat maahantulon ja oleskelun edellytyksiä sekä laitonta maahantuloa ja laitonta oleskelua.
- (2) Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 kokoonnutunut Eurooppa-neuvosto vakuutti olevansa halukas luomaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen. Tätä varten on tarpeen, että yhteisellä eurooppalaisella turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikalla pyritään sekä kolmansien maiden kansalaisten tasapuoliseen kohteluun että maahanmuuttovirtojen parempaan hallintaan.
- (3) On varmistettava maastapoistamispäätösten tehokkaampi täytäntöönpano ja tiiviimpi jäsenvaltioiden välinen yhteistyö, mikä edellyttää maastapoistamispäätösten vastavuoroista tunnustamista.
- (4) Kolmansien maiden kansalaisia koskevat maastapoistamispäätökset olisi tehtävä perusoikeuksia kunnioittaen, sellaisina kun ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksessa, erityisesti sen 3 ja 8 artiklassa, ja pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä Geneven yleissopimuksessa, sekä sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioille yhteisistä perustuslaillisista periaatteista.
- (5) Ehdotetun toimen tavoitetta, joka on jäsenvaltioiden välinen yhteistyö kolmansien maiden kansalaisten maastapoistamista koskevissa asioissa, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan toimen vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan pöytä-

kirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut 18 päivänä lokakuuta 2000 päivätyllä kirjeellä haluavansa osallistua tämän direktiivin antamiseen ja soveltamiseen.

- (7) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn Tanskan asemaa koskevan, pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin antamiseen eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Ottaen huomioon, että tämän direktiivin tarkoituksena on kehittää Schengenin säännöstöä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston määräysten nojalla, Tanska päättää edellä mainitun pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on antanut tämän direktiivin, saattaako se sen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (8) Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osalta tämä direktiivi koskee Euroopan unionin neuvoston ja näiden kahden valtion välillä 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksessa tarkoitettua Schengenin säännöstön kehittämistä. Sopimuksessa määrättyjen menettelyjen päätyttyä tähän direktiiviin perustuvia oikeuksia ja velvoitteita sovelletaan myös näihin kahteen valtioon sekä niiden suhteisiin sellaisiin yhteisön jäsenvaltioihin, joille tämä direktiivi on osoitettu,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on mahdollistaa jonkin jäsenvaltion, jäljempänä 'päätöksen tehnyt jäsenvaltio', toimivaltaisen viranomaisen tekemän, toisen jäsenvaltion, jäljempänä 'täytäntöönpanevan jäsenvaltion', alueella olevaa kolmannen maan kansalaista koskevan maastapoistamispäätöksen tunnustaminen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamista koskevan Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 allekirjoitetun yleissopimuksen, jäljempänä 'Schengen-yleissopimus', 23 artiklasta johtuvia velvoitteita ja sen 96 artiklan soveltamista.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti tehtyt päätökset pannaan täytäntöön täytäntöönpanevassa jäsenvaltiossa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisten unionin kansalaisten perheenjäseniin, jotka ovat käyttäneet vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeuttaan.

⁽¹⁾ EYVL C 243, 24.8.2000, s. 1.

⁽²⁾ Lausunto annettu 13. maaliskuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

2 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöitä, jotka eivät ole jonkin jäsenvaltion kansalaisia;
- b) 'maastapoistamispäätöksellä' päätöksen tehneen jäsenvaltion toimivaltaisen hallintoviranomaisen tekemiä maastapoistamista koskevia päätöksiä;
- c) 'täytäntöönpanotoimenpiteellä' täytäntöönpanevan jäsenvaltion maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanemiseksi toteuttamia toimenpiteitä.

3 artikla

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettu maastapoistaminen koskee seuraavia tapauksia:

- a) kolmannen maan kansalaista koskeva maastapoistamispäätös tehdään yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle aiheutuvan vakavan ja todellisen uhan perusteella seuraavissa tapauksissa:
 - kolmannen maan kansalainen on päätöksen tehneessä jäsenvaltiossa tuomittu rikoksesta, josta voidaan rangaista vähintään vuoden pituisella vapausrangaistuksella;
 - kolmannen maan kansalaisen voidaan vakavin perustein otaksua syyllistyneen törkeisiin rangaistaviin tekoihin tai on vakuuttavia todisteita hänen aikomuksestaan suorittaa sellaisia tekoja jonkin jäsenvaltion alueella.

Jos asianomaisella henkilöllä on hallussaan toimeenpanevan tai jonkun muun jäsenvaltion myöntämä oleskelulupa, täytäntöönpaneva valtio kuulee päätöksen tehnyttä valtiota ja oleskeluluvan myöntänyttä valtiota, sanotun kuitenkin rajoittamatta Schengen-yleissopimuksen 25 artiklan 2 kohdan soveltamista. Oleskelulupa voidaan peruuttaa tämän alakohdan mukaisesti tehdyn maastapoistamispäätöksen johdosta, jos oleskeluluvan myöntäneen valtion kansallinen lainsäädäntö sen sallii.

- b) kolmannen maan kansalaista koskeva maastapoistamispäätös tehdään ulkomaalaisten maahantuloa tai maassa oleskelua koskevien kansallisten säännösten rikkomisen perusteella.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ei päätöksen tehnyt jäsenvaltio saa peruuttaa eikä lykätä maastapoistamispäätöstä.

2. Jäsenvaltiot panevat tämän direktiivin täytäntöön ihmisoi-
keuksia ja perusvapauksia kunnioittaen.

3. Tämän direktiivin soveltaminen ei vaikuta Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioon jätetyn turvapaikkahakemuksen käsitte-
lystä vastuussa olevan valtion ratkaisemisesta tehdyn yleis-
sopimuksen (Dublinin yleissopimus) eikä jäsenvaltioiden välisten takaisinottoa koskevien sopimusten määräyksiin.

4 artikla

Jäsenvaltiot varmistavat, että kyseinen kolmannen maan kansalainen voi aina hakea muutosta 1 artiklan 2 kohdassa tarkoi-
tettuun toimenpiteeseen täytäntöönpanevan jäsenvaltion lain-
säädännön mukaisesti.

5 artikla

Henkilötietojen suoja ja tietosuojan varmistetaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ mukaisesti.

Henkilötietoja sisältäviä tiedostoja käytetään tätä direktiiviä sovellettaessa ainoastaan siinä säädettyihin tarkoituksiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta Schengen-yleissopimuksen 101 ja 102 artiklan soveltamista.

6 artikla

Päätöksen tehneen jäsenvaltion ja täytäntöönpanevan jäsenvaltion viranomaiset käyttävät tämän direktiivin täytäntöönpanossa kaikkia tarkoituksenmukaisia yhteistyö- ja tietojenvaihtomuotoja.

Päätöksen tehnyt jäsenvaltio toimittaa täytäntöönpanevalla jäsenvaltiolle nopeimmalla asianmukaisella tavalla ja tarvittaessa SIRENE-käsikirjan asiaan kuuluvia määräyksiä noudattaen kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla osoitetaan maastapoistamispäätöksen olevan edelleen täytäntöönpanokelpoinen.

Täytäntöönpaneva jäsenvaltio selvittää ensin asianomaisen henkilön aseman varmistaakseen, ettei maastapoistamispäätöksen täytäntöönpano ole asianmukaisten kansainvälisten säästöjen eikä sovellettavan kansallisen lainsäädännön vastainen.

Kun täytäntöönpanotoimenpide on toteutettu, täytäntöönpaneva jäsenvaltio ilmoittaa siitä päätöksen tehneelle jäsenvaltiolle.

7 artikla

Jäsenvaltiot tasaavat keskenään tämän direktiivin soveltamisesta mahdollisesti aiheutuvat kulut silloin, kun maastapoistamista ei voida suorittaa kyseisen yhden tai useamman kolmannen maan asianomaisen yhden tai useamman kansalaisen kustannuksella.

Neuvosto hyväksyy tämän artiklan soveltamisen mahdollistamiseksi ennen 2 päivää joulukuuta 2002 komission ehdotuksesta asianmukaiset käytännössä sovellettavat perusteet ja säännöt. Näitä käytännön perusteita ja sääntöjä sovelletaan myös Schengen-yleissopimuksen 24 artiklan täytäntöönpanoon.

8 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen 2 päivää joulukuuta 2002. Niiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltiot päättävät sen, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

(1) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

9 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

10 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 28 päivänä toukokuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

T. BODSTRÖM
